

NEKAJ STORITI! A KAJ!

DR. MATIJA OGRIN

Nedavna pobuda razumnikov iz kroga Nove revije „Nekaj je treba storiti“, s katero podpisniki protestirajo proti nasilju monopolne oblasti obeh glavnih vladnih strank v političnem, gospodarskem in medijskem življenju, je zavela v javnost kakor dobrodejna sapa razumne presoje v bolnem ozračju neresnice. Ob tej hvalevredni pobudi pa se je smiselno vprašati, kaj je tisti poslednji dejavnik, ki kritizirano politično in kulturno stanje nazadnje sploh omogoča. Naj obračamo kakor koli, ta zadnja instanca je pamet stotisočih Slovencev, ki jim brezurednotni pragmatizem vladajoče elite povsem ustreza, ker ne moti njihovih prav tako površinskega, morda izpraznjenega življenja. Moralni relativizem in dubovna praznina v dušab tisočev ljudi bosta neizogibno odprla pot relativizmu in praznoti tudi v javnosti. To dvoje pa v politiki ne ostane romantična meglica, ampak deluje kot - nasilje. To je sozvočje tisočih ničev, strašen zid iz dubovne praznine.

Ta resonanca slovenske praznote ima zelo otipljivo temelj. Za ponazoritev: ne poznam staršev s šolskimi otroki, ki ne bi tožili v onemogli jezi nad prezabtevnimi šolskimi predmetniki, „eksterci“ in drakonskim maturitetnim točkovanjem, ki pomembno določajo mladostnikovo usodo. Šolska reforma je udarila brez razlike vse slovenske družine - in vendar so stotisoči zopet volili tiste, kateri so jih udarili; in ko je bil g. Gaber kakor v posmeh znova postavljen za ministra, se niso čutili prizadete, dvakrat udarjene. Primerov je, žal, mnogo. Človek vidi učinek, a ga ne zmora povezati z vzrokom. Udarci ga je zadel, a palica mu je nevidna. To je kriza naravne pameti. Prijatelj, ki se je po desetletjih z Zaboda vrnil v Slovenijo, mi je rekel: „Komunizem je Slovencev bolj kakor vero uničil zdravo pamet.“ In to je buje, kajti brez zdrave pameti ni presoje o zlem in dobrem, nazadnje pa tudi vere ne.

Zdi se, da se takšna kriza naravne pameti zajeda tudi v prenekaterega katoličana. S te strani je pobuda Nekaj je treba storiti predvsem pomembno pričevanje o nezmanjšani moralni pameti v javnem življenju. Omenjena pobuda sicer ne more veliko doseči v zunanjem, pragmatičnem smislu, kajti oblast se ne daje, oblast se jemlje. V demokraciji jo jemlje in podeljuje pametna presoja na volitvah. Samo ta lahko stori tisti nekaj. Edino upanje je, da bodo pobude, kakršna je omenjena, ustvarile dovolj močno resonanco naravne pameti za takšen premik. V tem primeru so pobudniki, čeprav domala sami nekonfesionalni ljudje, izpolnili zahtevo evangelijskega stavka: Postvari svojega brata!

Družina, št. 9 - 26. februar 2003

Anketa Dnevnika in Maga

Glede na anketo, objavljeno v Dnevniku, bi vstop Slovenije v zvezo NATO na referendumu podprlo 43,4 odstotka tistih, ki se bodo referendumu udeležili. Proti bi bilo 36,2 odstotka vprašanih, 20,4 odstotka pa je neopredeljenih. Udeležbo na referendumu o vstopu Slovenije v NATO je sicer napovedalo 75,1 odstotka vprašanih.

Samo pri dveh parlamentarnih strankah so zaznali, da večina njihovih volivcev napoveduje, da bodo na referendumu glasovali za vstop Slovenije v NATO. To sta NSi (glasovanje za vstop je napovedalo 55,6 odstotka volivcev te stranke) in LDS (glasovanje za vstop je napovedalo 53,3 odstotka njihovih volivcev). Med volivci SDS bi jih za

članstvo v zvezi glasovalo 47 odstotkov. Pri vseh drugih strankah je delež nasprotnikov članstva v zvezi večji od deleža zagovornikov (med tistimi, ki bi volili SLS, se jih je proti včlanitvi v NATO izreklo kar 59 odstotkov).

Telefonska anketa je bila opravljena 18. in 19. februarja v sodelovanju z agencijo Ninamedia. Z računalniškega seznama so poklicali 2481 naključno izbranih telefonskih naročnikov, med katerimi jih je sodelovalo 700 (663 ni bilo dosegljivih, 1118 pa jih ni hotelo sodelovati ali niso ustrezali vzorčnim določilom).

Februarski Politični barometer, redna mesečna javnomnenjska raziskava tednika Mag, je pokazala,

Državni zbor je z 71 glasovi za in osem proti (79 navzočih) sprejel ustavni zakon o spremembah prvega poglavja ter 47. in 68. člena ustave, s katerim se vzpostavljajo ustavni temelji in zagotavljajo pogoji za pristop Slovenije k mednarodnim organizacijam in obrambnim zvezam. V predstavitev stališč poslanskih skupin so spremembe ustave pričakovano podprle vse poslanske skupine, razen opozicijskih SNS in SMS.

S sprejetim ustavnim zakonom se zagotavlja možnost, da lahko Slovenija z mednarodno pogodbo, ki jo ratificira državni zbor z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev, prenese izvrševanje dela suverenih pravic na mednarodne organizacije, ki temeljijo na spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin, demokracije in načel pravne države, ter vstopi v obrambno zvezo z državami, ki temeljijo na spoštovanju teh vrednot.

Zlasti pomemben je novi 3.a člen ustave. V prvem odstavku tega člena, ki govori o prenosu pristojnosti, je določeno, da lahko Slovenija z mednarodno pogodbo - ratificira jo DZ z dvotretjinsko večino glasov vseh poslancev - prenese izvrševanje dela suverenih pravic na mednarodne organizacije, ki temeljijo na spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin, demokracije in načel pravne države, ter vstopi v obrambno

zvezo z državami, ki temeljijo na spoštovanju teh vrednot. Drugi odstavek 3.a člena pravi, da lahko državni zbor pred ratifikacijo omenjene mednarodne pogodbe razpiše referendum. Predlog je na referendumu sprejet, če zanj glasuje večina volivcev, ki so veljavno glasovali, državni zbor pa je vezan na izid referenduma. Če je bil referendum izveden, glede zakona o ratifikaciji take mednarodne pogodbe referendumu ni dopustno razpisati. V skladu s tretjim odstavkom novega 3.a člena se bodo pravni akti in odločitve, sprejete v okviru mednarodnih organizacij, na katere Slovenija prenese izvrševanje dela suverenih pravic, sproti obveščila državni zbor o predlogih takih aktov in odločitve ter o svoji dejavnosti. Državni zbor lahko o tem sprejema stališča, vlada pa jih upošteva pri svojem delovanju.

Spremenjena sta tudi 47. in 68. člen ustave. V prvem, ki govori o izročanju slovenskih državljanov tujim državam, je zapisano, da državljan Slovenije ni dovoljeno izročiti ali predati, razen če obveznost izročitve ali predaje izhaja iz mednarodne po-

godbe, s katero Slovenija prenaša izvrševanje dela suverenih pravic na mednarodno organizacijo. V 68. členu - ta se nanaša na lastninsko pravico tujcev in je bil spremenjen že leta 1997 zaradi t.i. španskega kompromisa - pa ustava po novem določa, da lahko tujci pridobijo lastninsko pravico na nepremičninah pod pogoji, ki jih določa zakon ali mednarodna pogodba, ki jo ratificira DZ.

V debati je Jožef Bernik (NSi) dejal, da Slovenija ne sme zamuditi velike zgodovinske priložnosti za vstop v mednarodne organizacije. Prenos dela naše suverenosti na mednarodne organizacije je ne le pravilen, pač pa nujen, je opozoril opozicijski poslanec in izrazil zadovoljstvo, ker je ustavna komisija „evropske“ člene sprejela pluralistično, kot se za demokratično državo spodobi.

Vodja največje koalicijske poslanske skupine LDS Tone Anderlič pa je dejal, da se z odločanjem o ustavnih spremembah končuje desetletno obdobje priprav Slovenije, da bi postala sposobna za vključitev v mednarodne organizacije. Anderlič je izrazil prepričanje, da bo dosežena takšna ureditev, ki bo Sloveniji omogočala sooblikovanje odločitev in bo naši državi zagotovljena ustrezna vloga. Skratka, v LDS so zadovoljni, da se proces priključevanja EU in zvezi NATO zaključuje z ustavnimi spremembami. 15:02

SLOVENSKA KONFERENCA SSK

V Nato in Evropo

Čas, ko se bomo državljanji Slovenije morali odločiti o vstopu v Nato in Evropsko zvezo, je tu. Odločiti se bomo morali med tem, ali naj obrambo svoje države zagotavljamo z lastno (vojaško) močjo in v to pritegnemo vse državljanje, in pa o tem, ali naj se pridružimo evroatlantskemu zavezništvu (Nato). Poleg tega se bomo odločali, ali naj vstopimo v okvir politično in gospodarsko močne Evropske zveze (EZ) ali pa naj življenje v sodobnem svetu nadaljujemo kot gospodarsko manj razvita, šibkejša država. Jugoslovanski časi, ko smo desetletja „plavali“ nekje vmes, so minili. Slovenska konferenca SSK zato poziva vse slovenske volivke in volivce doma in po svetu, da se odločijo za višje kulturne, narodne in življenjske vrednote, in kot ena izmed organizacij civilne družbe podaja naslednjo

IZJAVA

Naše članstvo v Natu je s stališča varnosti in ohranitve slovenskega ozemlja vsenarnodnega pomena. V zgodovini narodov in držav se je dogajanje izraziteje obrnilo v naš prid še leta 1991. Od ustanovitve svoje države naprej smemo samostojno odločiti, kam in kako in s kom se bomo politično in gospodarsko povezovali. Današnje ozemlje RS je bistveno manjše kakor slovensko narodno ozemlje pred 150 in več leti (zem-

da bi na referendumu o vstopu Slovenije v zvezo NATO približno 42 odstotkov vprašanih glasovalo za vstop v zavezništvo, slabih 30 odstotkov pa proti. Slaba tretjina anketiranih (27,5 odstotka) je menila, da bo morebitni ameriški napad na Irak vplival na njihovo odločitev o vstopu Slovenije v zvezo NATO, vendar sta bili med njimi dve tretjini takih, ki so že sedaj proti vključevanju. Več kot polovica (56,2 odstotka) pa jih je nasprotno prepričanih, da morebitni ameriški napad na Irak na njihovo odločitev ne bo vplival.

ljevidi od 9. do 11. stoletja). Zavedati pa se moramo tudi, da nobena država ni nikoli popolnoma varna. Zato bi bilo zelo drzno in lahkomišno, če bi se Slovenija opirala samo na sedanje stanje razmeroma mirne (prijateljske!?) sosesčine. Tudi v elektronski dobi so ozemeljski spori med državami pogosti in se lahko razplamenijo v vojaške spopade. Slovenija glede tega žal ni tako zelo izvzeta, da bi lahko počivala na lovorikah 'namišljenega' večnega sožitja z vsemi sosedami.

Meddržavni vojaški spopadi zahodnih držav, kakršni so v prejšnjem stoletju povzročili dve svetovni vojni, so postali neverjetni šele z ustanovitvijo zavezništva Nato. To je bil tudi pogoj, da so si te države v drugi polovici preteklega stoletja v miru in varni skupnosti lahko zagotovile veliko blaginjo. Če nam je zgodovina učiteljica, je zato vsakršno omahovanje glede našega članstva v Natu odveč. Mnogi pa razmišljajo tudi o finančnem vidiku. Zavedati se je treba, da je obrambna pripravljenost ena izmed postavk za življenje v varnosti in miru ter da ni zastoj. Kadar razmišljamo o vojaški moči kake države, se največkrat opiramo zgolj na obrambo v primeru napada in le malokrat pomislimo, da je treba morebitne napadalce odvracati že od same misli na možnost uspešnega napada. Vzdrževanje take obrambne pripravljenosti bi bilo za nas v okviru Nata cenejše kakor sicer, saj bi se velik del skrbi in stroškov za obrambo nas samih in našega ozemlja porazdelil in prenesel na celotno zavezništvo.

Koliko pomeni varnost za mirno življenje, se je pokazalo, ko smo živeli v Jugoslaviji in smo bili otok „boljšega“ življenja. Nismo se obremenjevali z vojaško strategijo, temveč smo se raje posvečali razvoju gospodarstva in kulturnemu napredku, kar je bilo dobro. Kot neštivilčen

Nad. na 4. str.

GLEJ...

SLOVENSKA KARITAS
PIŠE O NAS..... 2POGOVOR S PLAVALCEM
MARTINOM STRELOM..... 3PROF. DANI SUŠNIK
V SLOVENIJI..... 2KOLO Z BARJA NAJSTAREJŠE
NA SVETU..... 4

PIŠEJO O NAS

Trebja je živeti naprej

Akcija Družine in Karitas: Pomagamo rojakom v Argentini

EKONOMSKI ZLOM

Leto dni mineva od ekonomskega zloma v Argentini. Mediji pač prinesejo ponavadi tiste najhujše posledice kakšne tragedije. Človek ob tem omeji. Ekonomisti bi vedeli točno povedati, zakaj in kako je prišlo do bankrota argentinske države. Seveda pa je ta zlom pahnil v hudo stisko njene prebivalce. To niso statistične številke, to so očetje, matere, otroci, mladi, starejši z imeni in priimki. Kako se je to moglo zgoditi v državi, ki je bila po drugi svetovni vojni med najbogatjšimi na svetu? Še danes v svojih nedrjih skriva ogromno naravnega bogastva. Pa vendarle ljudje, ki živijo v tej državi, ki je po drugi svetovni vojni na široko odprla vrata beguncem, danes nimajo nič od tega bogastva. V državi je demokracija, ki je po vsem svetu tako opevan politični sistem, pa vendar ne more poskrbeti, da bi njeni državljani imeli najnujnejše za preživetje. Velikokrat se zdi, da je celo ta stiska marsikateri politični opciji bolj izgovor, da bi se povzela na oblast, kot pa priložnost, da bi pomagala ljudem, ki so, ne po svoji krivdi, prišli na rob preživetja. Četrtnina prebivalstva je pod pragom revščine. Tja štejejo tiste ljudi, ki zaslužijo okoli 100 pesov (1 USD = 3,5 pesov).

SLABE RAZMERE OBČUTIJO TUDI SLOVENC

Lani so začela prihajati k nam poročila o stiskah argentinskih Slovencev. Počasi se je začela rojevati zamisel, da bi lahko tudi matična država storila kaj zanje. Slovensko veleposlaništvo je pokazalo dobro voljo ter ljudem v prvem trenutku pomagalo in še pomaga. Pri Družini se je porodila zamisel, da bi skupaj s Karitas izpeljali zbiranje denarnih sredstev za

rojake v Argentini. Kljub včasih slabim socialnim razmeram, v katerih se znajdejo ljudje v Sloveniji, je bil odziv na objavljeno številko računa neverjeten. Akcija je bila ponovljena malo pred praznikom vseh svetih. Nabralo se je prek 27 milijonov slovenskih tolarjev. Toda pomoč je treba tudi pravično razdeliti, se dogovoriti, kako in na kakšen način bomo to storili.

KAKO ŽIVIJO SLOVENC V ARGENTINI

Skupnost Slovencev je v zadnjih petdesetih in več letih skrbela tudi za tiste, ki so bili socialno bolj ogroženi. Po zlomu pa je bila ta pomoč zelo okrnjena in majhna. Najbolj občutijo stisko starejši. Vse življenje so trdo delali in skrbeli, da bi v banki imeli vsaj nekaj denarja za leta, ko bodo v pokoju. Zlom jim je vzel vse. Treba je plačati zdravila, denarja pa ni. Tudi mladim in otrokom ni lahko. V javnosti se ne smeš pokazati z boljšim oblačilom, ker ti ga ukradejo; otroci se ne smejo voziti s kolesi, ker se bodo vrnili peš. V nevarnosti so celo copati boljše znamke, torbe, vse kar je malo boljšega, ti takoj vzamejo. Tako in podobno so razlagali v Slovenski vasi v Lanusu.

Zelo nevarno je komurkoli odpirati vrata, ker nikoli ne veš, kdo je zunaj. Velika nevarnost je, da te bo okradel, morda celo ubil. Mater enega izmed nekdanjih laiških misijonarjev so ubili, ko so prišli ropat v hišo, ker so upali, da bodo v njej našli mnogo denarja. Tragični dogodki se ne dogajajo samo Slovincem ampak tudi Argentincem. Najbolj mi je ostalo v spominu, ko so pripovedovali o desetletnem dečku, ki je prišel k starejšemu človeku in mu naravnost povedal, da ga bo moral ubiti. In je to tudi storil. Huda je negotovost, kako bo v prihodnosti.

Seveda je največ Slovencev v Buenos Airesu. Manjše skupnosti so v Mendozii in Bariločah. Kjerkoli so Slovinci so skupnosti zelo žive, dejavne, kulturno in duhovno bogate. V teh manjših skupnostih je seveda lažje odkriti ljudi, ki so v stiski, ker se med seboj bolj poznajo.

Prva pomoč je bila razdeljena. Nekateri so s solznimi očmi sprejeli dar, ki ga bodo v največji meri uporabili za zdravila, v nekaterih primerih pa za najnujnejšo hrano. Med prejemniki je bila družina Zemljčič z enajstim otroki (v *Mendozi, op. Sv.Sl.*). Nekaj dni po vrnitvi sem izvedel, da je morala mama v bolnišnico.

V Bariločah, ki so po svoji naravi morda še najbližje slovenski duši in slovenskemu človeku, je število ljudi, ki bi potrebovali pomoč, manjše. Tu deluje lazarist Branko Jan. Zanimivo je, kako z veseljem in ponosom pokažejo svoj delež v tem čudovitem delu Argentine. Veliko jih je, ki se na vso moč trudijo, da lahko preživijo; ponosni so na svoje delo. Potrebno je dodati, da so dali temu mestu svoj pečat in je prav, da so na to ponosni.

V Buenos Airesu je najtežje odkriti Slovence, ki živijo v pomanjkanju. V večmilijonskem mestu se nekaj tisoč ljudi porazgubi. Veliko je skupnosti, ki se redno zbirajo pri nedeljskih svetih mašah, imajo vsak mesec tako imenovane svete ure (prvi petek in prva sobota v mesecu), skrbijo za kulturno in športno dogajanje. Med njimi deluje več duhovnikov: dr. Jure Rode, ki poleg rednega dela na cerkvenem sodišču opravlja nalogo delegata za skupnost Slovencev v Argentini, Franče Cukjati, Tone Bidovec, lazarist Janez Cerar in drugi duhovniki, ki so v redovnih skupnostih in del svojega časa posvetijo delu za Slovence. Prav tu, kjer je največ Slovencev na robu preživetja, bo delo najtežje: odkriti je treba tiste, ki jih je kriza najbolj prizadela, in jim čim bolj pravično razdeliti pomoč, ki bo prihajala iz Slovenije.

KAKO NAPREJ

Gospodarske razmere se v prihodnjih letih zanesljivo ne bodo spremenile. Povsem jasno je, da je veliko lažje rušiti kot graditi. Negotovost, strah za življenje, boj za preživetje bodo še nekaj časa argentinski vsakdanjik. Srečal sem se tudi z ljudmi, ki že nekaj časa skrbe za socialno ogrožene. Tu so dejavne zlasti žene iz Zveze slovenskih katoliških mater in žena in drugi, ki so včlanjeni v Vincencijevo konferenco. Delo je dosedaj teklo preprosto. Skupnost je bila, lahko bi rekli samoskrbna: poskrbeli so za tiste, ki so potrebovali pomoč. V krizi so se potrebe zelo povečale. Sedaj je zaradi ekonomskega zloma pričela prihajati pomoč iz Slovenije, Kanade in od drugod. Potrebno bo razmišljati o drugačnem načinu dela. Med njimi je bilo slutiti, da so pripravljene organizirati neke vrste Zvezo za dobrodelnost ali morda celo Karitas v okviru Slovenskega dušnega pastirstva. Pomembno se mi je zdelo zlasti to, da bi se nadaljevalo delo, ki je že utečeno, samo dvigniti bi ga bilo treba na višjo raven. In to je poročilo, da se bodo sredstva pravično dala tistim, ki res potrebujejo pomoč za najnujnejša zdravila. Srečal sem tudi nekaj ljudi, ki so že več let priklenjeni na posteljo in brez zdravil ne morejo živeti. Ne moremo namesto njih nositi križa, lahko pa jim pomagamo, da ga bodo lažje nosili v zavesti, da niso pozabljeni, da niso sami.

Stane Kern, direktor škofijske Karitas, Ljubljana.
Družina št. 6 - 9. februarja 2003

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Nov zaplet na političnem odru je z vso krutostjo postavil pred oči javnosti težke probleme, ki so povezani z delovanjem strank, pa tudi vlade in sodišč. Gre za volitve v provinci Catamarca, ki so že postale narodni škandal.

Napovedan izid. Državne, provincijske in krajevne volitve naj bi na splošno potekale na isti datum, tako se prihrani na delu in denarju. Stara navada pa je, da razne province okličejo krajevne volitve izved vse državnih datumov. Največkrat to odgovarja političnim interesom lokalnih mogotcev, da tako preprečijo, da bi narodni val simpatij motil že ustaljeni potek krajevnih dogodkov. Tak je primer province Catamarca, kjer naj bi bile preteklo nedeljo volitve za guvernerja in provincijski parlament. Kot kandidat peronistične stranke se je predstavil zloglasi Luis Barrionuevo, katerega kandidatura pa je sodna oblast razveljavila, ker ni izpolnil zakonskega predpisa, da mora dokazati štiriletno naselitev v provinci. Ker je stranka vztrajala na prvotnih volilnicah z imenom Barrionueva, so volilno sodišče in sodne zbornice enostavno prepovedale nastop peronistične stranke. Barrionuevo je zagrozil, da bo "prišlo do problemov". In res; komaj se je volilni postopek začel, so napadi na volišča, kraja volilnih skrinj in poulični spopadi prisilili guvernerja, da je volilnemu sodišču predlagal, naj volitve ukine in jih prestavi za nedoločen čas. To se je tudi zgodilo.

Vsi so krivi. Javno mnenje se je potem zneslo nad osporavanim kandidatom. A Barrionuevo je le produkt političnega okolja, ki se je vedno poživljal na predpise in zakone. Ko je Ramón „Palito“ Ortega bil kandidat za guvernerja v Tucumanu, tudi ne bi mogel dokazati zahtevane dobe bivanja v provinci. Menemov poseg je takrat nagnil sodišče, da ga je potrdilo. Preseljevanje raznih osebnosti iz prestolnice v provinca ali obratno je že uglajena praksa argentinske politike. Umestno se Barrionuevo sprašuje, zakaj naj se legalnost prične pri njem. Krajevni sodni sistem je tudi pristavil svoj piskrček: razveljavil je celotno listo peronistične stranke, ko bi moral razveljaviti samo guvernersko kandidatura ali prisiliti stranko, da izreže ime guvernerskega kandidata. Tudi ostale stranke v provinci so vložile tožbo priti njegovi kandidaturi šele, ko so javnomnenjske ankete pokazale možnost njegove zmage in dejansko ni bilo več časa, da stranka izvede ponoven postopek izbire ali poišče drugo mirno rešitev. Sodišče pa bi moralo takoj, ko je zaznalo težak položaj, volitve prestaviti in postopek izpeljati v normalnih obdobjih.

Vsi se okoristijo... Dejansko je prekinitve volitev koristila peronistom, a tudi vladni stranki v provinci. Deset let že vlada Frente Cívico in njegova priljubljenost je v zatonu. Vse je kazalo, da bo peronizem pričljivo zmagal. Če pa bi se volitve izvedle brez peronizma, bi državno vrhovno sodišče moralo razveljaviti izid, ker je krajevno sodišče postopalo neustavno. Vsekakor nova vlada ne bi imela ne legalnosti ne legitimnosti. Tako pa guverner Castillo lahko kaže na peronistično „divjaštvo“, medtem ko je pridobil na času, da poizkusi razne korake za boljši nastop na prihodnjih volitvah - kadar bodo. Pa tudi zvezna vlada (predsednik Duhalde) je zadovoljen, saj je Barrionuevo (poleg vsega še mož gospe ministrice za delo) eden ključnih zaveznikov v sedanji stabilnosti vlade.

Predsedniški kandidati. Resne ankete kažejo, da se položaj v predsedniški tekmi, ki bo dosegla višek 27. aprila, ni kaj dosti spremenil. Vladni kandidat Kirchner je na prvem mestu, sledi mu Rodríguez Saá, nato Menem in tik za petami Elisa Carrió. Nekoliko bolj zadaj je Lopez Murphy, a ta najbolj raste v priljubljenosti. Volilna kampanja je v polnem teku. Posebnost zanjo je ta, da ni nič posebnega, nič drugačnega od starih kampanj. Večina kandidatov le obljublja. Menem je zagotovil, da bo dosegel, da banke vrnejo dolarje vsem vlagateljem. Ponovno je tudi obljubil „salariozo“.

Nekatere novosti. Končno je tudi Elisa Carrió objavila ime podpredsedniškega kandidata. Ta je poslanec Gustavo Gutierrez, član mendoške stranke Demokratov. S tem hoče gospa dokazati, da je njena opcija „levosredinska“. Gutierrez ima sicer težave, ker mnogi v stranki niso veseli nad njegovo kandidatura. Carrió pa naprej igra presentljive karte: sedaj napoveduje, da se bo Gustavo Beliz priključil njenim svetovalcem. To bi pomenil korak še malo bolj proti sredini. Vprašanje je isto kot Scioli pri Kirchnerju: če s to politiko ne bo odšlo več levičarskih glasov kot pa prišlo sredinskih. Levica ima dosti manjšinskih opcij, da se razočarani odločijo za bolj jasno ideološko varianta.

Trpeča družba. Medtem ko vrhovno sodišče napoveduje „redolarizacijo“ in vlada obljublja milijon pesov dnevno, da nekoliko zboljša delovanje železnic, mnogo vprašanj ostaja brez odgovora. Eno je povezano prav z železnicami: zakaj jih je bilo treba privatizirati, če bo sedaj država dejala več denarja kot prej, ko so bile v njeni lasti. Drugo je, če je res neizogibna poljedeljska stavka, ko je izvoz rekorden in dolar bolj kot ugoden. In to lahko gre v nedogled.

Slovenec iz Argentine

V zadnjih letih se je precej Slovencev iz Argentine vrnilo v Slovenijo. Eden izmed njih je Daniel Sušnik, profesor telovadbe na Škofijski gimnaziji v Vipavi.

Iz kakšnega okolja in razmer prihaja vaša družina?

Najprej naj predstavim svojo družino. V Slovenijo smo prišli moja žena Ana Maria, otroci Matias, (14), Gabriel (13) in Tatiana (9) ter tašča Ana Pikec. V Argentini so ostali moja mama, dva brata in tri sestre. Živel sem v predmestju Buenos Airesa, v Slovenski vasi v Lanusu. Tam je okoli 100 slovenskih družin, ki živijo blizu druga druge. Imamo slovensko cerkev Marije Kraljice, kjer so slovenski lazaristi. Imamo tudi Slovenski dom, kjer je slovenska šola, ki deluje ob sobotah. V domu razvijajo kulturne, športne in socialne dejavnosti. Delo je prostovoljno, brezplačno.

Kaj pomeni argentinska gospodarska kriza za Slovence?

Ekonomska kriza je zadela predvsem upokojene in brezposelne. Ti se sedaj ne morejo več preživljati sami. Odvisni so od sorodnikov in prijateljev. Problema varnosti pa po velikih mestih ne rešuje nihče. Po cesti ni varno hoditi. Večina Slovencev v Argentini je bila že oropana, nekateri pa celo ranjeni in ubiti.

Kako to vpliva na slovenska društva, izdajo glasil, kulture prireditve in srečanja, na ohranjanje vsaj sedanje stopnje povezanosti sedanje skupnosti v Argentini?

Dobro bi bilo, če bi več kulturnih skupin iz Slovenije prihajalo v Argentino oziroma bi slovenske vladne službe pospešeno ustvarjale okoliščine, ki bi spodbudile skupine rojakov za obisk Slovenije. Naj navedem primer. Pred kratkim so mladi iz Slovenske vasi pripravili odrsko predstavo, s katero bi se radi predstavili tudi v Sloveniji. To pa bi bilo mogoče le, če bi dobili zasebne pokrovitelje. Je pa res, da slovenska skupnost v Argentini živi in obstaja zaradi močne slovenske zavesti. Vse to sloni izključno na trudu in prizadevnosti ter prostovoljnem in brezplačnem delu ljudi, ki žrtvujejo svoj čas za to, da se ohranjata slovenščina in kultura. To je mogoče samo zato, ker Slovenci ljubijo Slovenijo. Zato slovenska skupnost v Argentini kljub težkim gospodarskim razmeram ni v nevarnosti.

Verjetno odločitev za odhod v Slovenijo ni bil lahka?

Pustiti vse in znova začeti v Sloveniji ni lahka odločitev. Pustiti sorodnike,

Nad. na 5. str.

SLOVENCİ V ARGENTINI

BRALI SMO

„Nismo bili zanimivi“

Slovenski pesnik o lanski predstavi svoje poezije v Buenos Airesu

Buenos Aires, stran od petja Victorja Jare, ki mi je ostalo kot čilenska popotnica, ob tisti nočni Internacionali seveda. Knjižarna Gandhi. V prvem nadstropju obsežen lokal, čitalnica, prostor za branja in hkrati domovanje združenja pisateljev, ki so se naveličali uradnega, „okostenelega“, kot pravijo, pisateljskega društva. Vodi ga pesnik in založnik Victor Redondo, menda spet potomec Indijancev, ki noče znati govoriti angleško (takih je v Argentini veliko, zlasti od krize naprej). Pred nami bereta domača pesnika, ki ju je Victor povabil, da bi imeli kaj publike. „Le koga bi sicer zanimala slovenska literatura?“ Čeprav je v Argentini precej slovenskih rodov. Pa tudi za te nismo bili zanimivi - če sklepam, da je odbor tamkajšnjih Slovencev že pred našim prihodom izglasoval, da naša predstavitev Slovencev ne bi zanimala. Kdo bi jih razumel? Tako nismo imeli nobenega branja v katerem od številnih slovenskih domov, je pa urednik časopisa Svobodna Slovenija, ki izhaja že petinpetdeseto leto, naši dve branji le najavil, tako da smo imeli med publiko tudi Slovence, obkraj celo našega veleposlanika Bojana Grobovška. Andrej me vedno bocka, da imam posebno veselje kregati se s slovenskimi ambasadam, a tokrat začuda za to nisem imel nobenega povoda. Na našem prvem branju v Casi, večer pred Gandhijem, je bila celo večina slovenska. Casa de la Poesía je mestna ustanova in kot vse državne inštitucije sedaj komaj životari. Vodi jo študentje, zagreti aktivisti, prostovoljci, ki brez sredstev ne morejo oglaševati, zato njen pomen vse bolj upada. Tako mi je trdila pesnica Susana Villalba, ki je v Casi v boljših časih organizirala mednarodni pesniški festival. Je pa nasprotno v Gandhiju precej živo. Med branjem se med mizami suka fantič in prosi za kak peso. Poslušalstvo je živahno in radovedno. Avtorji nam razlagajo, da si morajo v teh deželah sami plačati izid knjige, tako stroške tiskanja kot založnika. Tega patenta morda ne bi bilo smiselno uvažati v Slovenijo, kjer

se že vsak začetnik ali samozvan pesnik prereka o honorarju. Kot tudi onega drugega ne, ki sem ga spoznal v nočnem času, v discu America: plačaš vstopnino, potem pa piješ, kolikor hočeš in kar hočeš. Vso noč med več kot tisoč plesočimi nisem opazil res „pribitih“. Pri nas bi morali poleg urediti še ambulanto za spiranje želodcev in oživiljanje onemoglih. Sicer pa se je naša ekipa v ogromnem mestu čez dan razpršila. Pablo je imel v svojem „domačem“ mestu dovolj nalog, Andrej je drvel po Borgesovih stopinjah, Tone, zaradi katerega so nas kar naprej imeli za glasbenike, je brskal za lokalnim roskom, preostali pa smo se nekako držali centra, daleč od bogatih butikov severa in revnih predelov juga. Podobe manjših uličnih demonstracij, z železnimi ponjavami prekritih bančnih izložb, oklep-nih vozil naokoli, otrok, ki pristopijo k mizi in prosijo za tisto, kar si pustil na krožniku. In tango na ulici. In pristanišče, ki nas je vabilo, da bi z gliserjem prečkali široko delto čisto rjave Rio de la Plata.

Brane Mozetič
revija „Ampak“, januar 2003

Almanah Naš rod - RAST XXXI

Abiturienti, na levi profesorji Lojze Rezelj in Metka Mizerit, na desni dr. Marko Kremžar in ravnateljica Neda Vesel Dolenc

Sporočilo odbora SLOGE

V Svobodni Sloveniji so bila objavljena poročila skupine avditorjev in zagovor upravnika SLOGE g. Marjana Lobode, zato je prav, da spregovori na tem mestu tudi odbor.

Ni naš namen polemizirati v časopisu z nikomer, ker smo prepričani, da je to predmet za poglobljeno razpravo na občnem zboru. Opozorimo naj le na ugotovitev, da so te objave netočne in neprimerne.

V dolgoletni zgodovini SLOGE se je ob vseh odborih, a vseskozi istem upravniku, izoblikovala upravna praksa, ki je dajala sicer dobre rezultate, ni pa sledila striktnemu poslovanju tovrstnih ustanov, predvsem z ozirom na kreditno poslovanje posojil in varnosti denarnih naložb, za kar je soupravnik soodgovoren v polni meri kot upravnik in odbornik.

V sedanjih razmerah je upravni odbor, pod pritiskom nasprotujočih si stališč, pod težo težkega ukrepanja. Trudimo se z vso silo za skupno soglasje, da bodo priprave za institucionalno ureditev bilance, dopolnitev odbora in izpeljave občnega zbora uspešne.

Usoda SLOGE je zadeva nas vseh, zato je nujno potrebno iskreno, pošteno in zaupno sodelovanje članic in članov. Razmere, v

katerih smo se znašli, niso lahke. Pred nami so velike ovire, katere pa bomo premagali s skupno prizadevanostjo in sodelovanjem pri tej, za našo skupnost tako važni ustanovi.

Upamo, da se bo pred zamenjavo vlade uredilo vprašanje zakona o stečajih (Ley de quiebras), kar bo omogočilo sodnijsko izterjavo zaostalih dolgov. Verjetno je tudi, da se zadeva pesifikacije bliža dokončni odločitvi vrhovnega sodišča, kar bo tudi SLOGI omogočilo, da zavzame stališče do tega vprašanja. Prav tako so zaznavni znaki, da se dvigajo cene nepremičnin. Ti in še nekateri drugi znaki normalizacije in rahle reaktivacije argentinskega gospodarstva vzbujajo upanje, da se bodo stvari tudi v SLOGI pričele obračati na bolje. Odslej bo najvažnejše, kako bodo vlagatelji hoteli v korist sebi in drugim ohraniti potrpljenje in kako bodo dolžniki izpolnjevali svoje obveznosti do SLOGE.

Vaša udeležba na občnih zborih, za katere izvedbo bomo v kratkem objavili datum, je velikega pomena. Ponovno ugotavljam, da bomo SLOGO rešili le vsi skupaj ali pa je ne bo rešil nihče.

Upravna odbora
Zadruga in Mutuala SLOGE

POGOVOR Z MARTINOM STRELOM

Plavanje za mir, prijateljstvo in čiste vode

Na Pristavi nimamo morja, ne rek, ne jezer - le kako lužo, če dežuje. Zato smo bili veseli obiska ultramaratonista Martina Strele, ki je prišel med nas v nedeljo, 23. februarja.

Po maši smo posedli v gostinskem prostoru in ga poslušali, ko je pripovedoval o družini, ki ji je komunistična oblast odvzela obširno kmetijo, o študiju kitare in kasnejšemu vrhunskemu plavanju, o 700 letnih treningih v vodi, na smučeh in v telovadnicah. Lepo ga je bilo poslušati, kako je profesionalno razlagal o pripravah, dogodivščinah in naporih, še bolj pa, ko je pozabil na profesionalizem in se pogovarjal čisto po domače, zavil malo po dolensko ter odgovarjal na vprašanja.

Ob koncu smo mu stavili nekaj vprašanj, ki jih posredujemo (skupaj z njegovimi odgovori, seveda) našim bralcem.

Po tri tisoč in tolkih kilometrih Donave in Missisipija se lotite Paraná, kjer jih bo „le“ 1.800 km. Zakaj je Paraná izziv?

Imam že več kot dvajset let željo, da bi preplaval Paraná, ker je bil po vrhunskih dosežkih ena najbolj razvpitih rek na svetu. Tu so se plavali vsi največji rekordi, največje tekme na svetu so bile na Paraná, v Corrientes, Rosario, Santa Fe. Abertondo je bil velik plavalec, potem Degano in drugi, ti plavalci so vsi od tu izhajali. Paraná, slapovi, največja elektrarna, ena oaza Južne Amerike, ljudje poznajo to.

In zakaj ne plavate od izvira Paraná?

Ja, ne vem. Če bi celo Paraná plaval, ni tako dolga kot Missisipi, potem nima toliko smisla, da bi plaval celo. Ne bi mogel novega rekorda narediti. Potem bi moral Amaconko.

In zakaj nista prišla v poštev Orinoko ali Amazonas?

To so reke, ki so bolj nevarne. Recimo

v Evropi Donava ima cesto, kolesarsko stezo, je urejena reka. Missisipi tudi: ceste blizu; no, je divjina tudi. V Amazoniji ni cest, Orinoko tudi ne. Paraná je tudi precej urejena reka, ceste blizu, se da priti.

Kakšna je razlika med plavanjem Donave in Missisipija?

Missisipi je večja reka, ogromno jezer ima, drugačna pokrajina je, bolj topla, aligatorji, kače so notri, ogromno prometa, to je Amerika. Donava je pa bolj mrzla, teče tudi čez deset držav, kot Missisipi, se pa veliko kultur menja: sedem jezikov, deset vrst imen Donave se pojavlja. Tudi zanimiva po svoje, seveda. Ampak tak dogodek v Ameriki verjetno več pomeni kot pa v Evropi. Donavo sem plaval po teh vojnah, zastrupitvah, v Ameriki so podrli pa World Trade Center in to ima tudi svojo

težo. Ker jaz prihajam v te države s plavanjem za mir, prijateljstvo in čiste vode.

Vsak tak podvig potrebuje verjetno ogromno ekipo ljudi. Morete povedati, kako tečejo priprave?

Jaz sem ponavadi tisti, ki stvari premikam naprej. Reko moram videti, obiščem državo, se srečam s časnikarji, z določenimi ljudmi, pa vidim kakšen je odmev: koliko objavi televizija, koliko objavijo časopisi, koliko se ljudje pogovarjajo o tej zadevi in potem začnem sestavljati ekipo ljudi v Sloveniji, sedaj tudi v Argentini, pa še kakšnega drugega. Zadeva je draga, je treba sponzorjev, jaz živim od tega. Moja ekipa je najmanj deset ljudi, tudi dvajset, odvisno kakšna je reka.

Za ta podvig na Paraná ste rekli, da bi prišli okoli novembra, decembra. Kateri so razlogi za tisti čas?

Decembra se po svetu ljudje pripravljajo na božič, Miklavža, novo leto; cel mesec tečejo priprave, se bolj skoncentrirajo na to. Zato je to zadevo treba končati že tam v začetku decembra, ker ljudje pozabijo na plavanje, pa tudi decembra, januarja, februarja je vročina, zna biti štirideset stopinj štirinajst dni in to ni dobro zame. Sonce je velik sovražnik. Novembra še ni tako močno sonce, voda pa niti ni tako mrzla; v vsej Južni Ameriki voda nikjer ne more biti prav mrzla. Junija, julija, avgusta so možne velike poplave, veliko vode, oktobra-novembra je lahko veliko vode, ampak se že nekoliko umiri.

Po Paranáju imate že kaj v mislih, v načrtih?

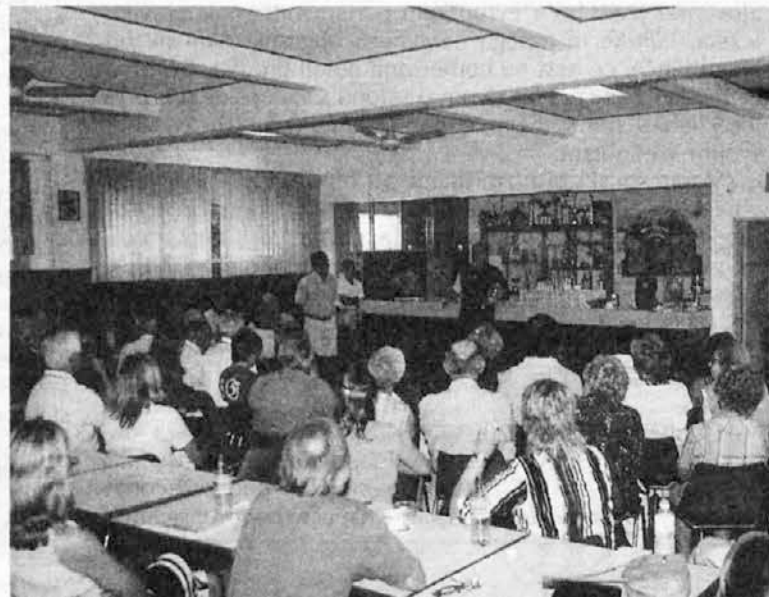
Pogovarjamo se za reko Jang Ce Kjang, 5.300 km.

Bom videl, če bodo oblasti Kitajske dale OK. Ker če kitajske oblasti dajo poklon, potem bo vojska vse to spremljala, imamo vso logistiko skoraj zagotovljeno. Potem rabimo samo ekipo za internet, televizijo, kakšnega časnikarja - in plavamo, potem je vse urejeno. Imamo barko, kuhinjo, vse je gor. Tako gre veliko lažje. Če pa država reče: lahko plavaš, samo mi nimamo časa za to, - se moramo potem sami organizirati, vse plačati, to je pa drugo. Zdaj so olimpijske igre na Kitajskem tudi, bi malo olimpijado promovirali, pa to. Imam občutek, da bodo zraven. Slovenska vlada je oddala prošnjo že, ni pa nujno, da pristanejo. Je pa odvisno vse od mojih rok. Ker jaz nisem mašina, da boš kar olje, filter menjal, pa šel naprej.

In ko ne bo več rek in morji? Bi se vrnil h kitari?

Potem bom pa čakal, da bodo drugi rekorde podirali! No, plaval bom še zmeraj. - Jaz se ne morem več vrniti, ni možnosti, ker ljudje me po svetu preveč kličejo in če učiš v šoli, moraš delati tam. Če te ni, kdo bo učil? Sicer sem še vedno zraven, z otroki v šolah delam veliko, predsednik sem komisije za vse izpite, brez mojega podpisa nobeden ne dobi spričevala.

GB

Leseno kolo z Ljubljanskega barja najstarejše na svetu

Leseno kolo, ki ga je ekipa Inštituta za arheologijo ZRC SAZU pod vodstvom dr. Antona Veluščka skupaj z osjo izkopal na Ljubljanskem barju, je po zatrejanju vodje ekipe dne 2. marca najstarejše leseno kolo na svetu. Tako je namreč pokazala radiokarbonska metoda datiranja - to so opravili strokovnjaki z dunajske univerze, ki je čas nastanka kolesa uvrstila v obdobje med letoma 3350 in 3100 p. Kr., odkrito na Stari Gmajni pri Verdu aprila lani, je tako starejše od primerkov, ki so jih arheologi našli v Švici in Nemčiji.

Leseno kolo ima premer okrog 70 centimetrov. Poleg njega so našli tudi leseno os, dolgo 120 centimetrov, ki je glede na radiokarbonsko metodo datiranja nastala sočasno s kolesom. Posebnost barjanskega kolesa je, da je odprtina za os kvadratne oblike. To pomeni, da se je os vrtela skupaj s kolesom, zaradi česar je kolo verjetno pripadalo dvokolesnemu vozu, saj bi bil pri štirih kolesih potreben zelo zapleten sistem osi v podvozu.

Velušček je tudi povedal, da so dvokolesne vozove doslej našli le v Švici okrog Zuericha in v Nemčiji okrog Bodenskega jezera, kar kaže, da so jih uporabljali v hribovitem svetu. Za verjetnost domneve o dvokolesnem vozu tako govori tudi dejstvo, da je bil slovenski primer najden na obrobju Barja - to je bilo tedaj verjetno zelo zamočvirjeno ali celo jezero oziroma poplavna ravnica, in so ga torej uporabljali na gričevnatem obrobju Barja.

Barjansko kolo je pomembno predvsem zato, ker gre za najstarejšo tovrstno leseno najdbo, v Švici obstaja še eno kolo, katerega starost je vprašljiva. Strokovnjaki se namreč glede nje ne morejo zediniti, radiokarbonske metode datiranja pa ni več mogoče izvesti, saj je bilo kolo takoj po odkritju konservirano.

SPOMENIK ALEKSANDRINKAM

Založba Kmečki glas je izdala roman Grenko morje avtorja Marjana Tomšiča. Avtor je knjigo posvetil vsem aleksandrinkam (ženam in dekletom s Primorske), ki so dobro stoletje s požrtvovalnostjo hodile v Egipt in prestajale nepojmljivo hude travme, se potem vračale domov, pa spet odhajale v daljno Afriko. Roman je posvetil tudi njihovim možem ter otrokom, ki so doma s hrepenenjem čakali svoje žene in matere.

PRVI ŠPACAPANOV OBISK

Direktor urada za Slovenijo v zamejstvu in po svetu Črtomir Špacapan je bil na svojem prvem obisku pri Slovencih, ki živijo na Madžarskem. Slovenci se na Madžarskem soočajo z več problemi. Kot prvega je omenil upadanje števila otrok, ki obiskujejo slovenski pouk, ter gradnjo telovadnice v Gornjem Seniku. Drugi problem je financiranje Radia Monošter. Ma-džarska stran zamuja s finančnimi prispevki za radio.

V Nato in Evropo

Nad. s 1. str.

narod smo vojaško nepomembni, ker pa je naše ozemlje geostrateško vendarle zelo zanimivo, si moramo zdaj kot samostojna država vendarle zagotoviti učinkovito obrambo, in najbolje je, da si jo zagotovimo s pristopom k tistim silam, v katerih sta nam zagotovljena večja moč in varnost ter mirno življenje. To je danes po našem mnenju samo Nato.

Evropska zveza je dejstvo. Slovensko ozemlje je seveda zemljepisno v Evropi, prav tako naša kulturna preteklost in večina današnjih gospodarskih povezav. Kako se bomo politično in upravno ujeli z zahodnoevropskimi državami, ki so se že povezale v EZ, je odvisno od slovenskih političnih in strokovnih pogajalcev pa tudi od notranjih političnih razmerij. Ne smemo pozabiti, da je nekdanja komunistična oblast še ne davnega leta 1982 hotela Slovence utopiti v velikosrbskem kotlu skupnih jeder. Slovenski jezik bo v evropskem parlamentu enakopraven. Jezika, kulture in našega naravnega bogastva nam ne bo jemal nihče, če tega ne bomo sami hoteli prodati, oziroma zamenjati za tuje. Naš dvom o vstopu v Evropsko zvezo je torej lahko samo dvom o nas samih in o naši zvestobi svojim vrednotam.

V tem smislu bi razmišljanje ali odločanje o ne vstopu v EZ pomenilo odmik od zahodne politične in gospodarske ureditve ter od svetovnega razvoja. Čeprav tudi na Zahodu ni vse idealno urejeno in dobro, je neprimerno boljše kakor drugod po svetu. Slovenci smo kulturno bili in smo del zahodnega, na krščanski podlagi izoblikovanega sveta. Zdaj imamo priložnost, da se v ta svet znova vrastemo in pri tem ostanemo to, kar smo - Slovenci!

Ljubljana, 27. 02. 2003

Franci Feltrin, predsednik
Prof. dr. Janez Dular, podpredsednik
Prim. dr. Majda K. Zbačnik, podpredsednica

NOVICE IZ ZAMEJSTVA

Bomo rešili celodnevni slovenski radio?

JANKO ZERZER

Proti koncu leta 1998 sta začeli na Koroškem oddajati dve privatni radijski družbi, Korotan in Agora, celodnevni program v slovenskem oz. delno slovenskem jeziku. To je bil seveda velik napredek za koroške Slovence, saj smo se morali desetletja dolgo zadovoljiti s petdesetimi minutami programa na dan.

Vendar se je že tako premajhna državna dotacija iztekla sredi leta 2001, nakar smo se domenili s takrat Slovincem naklonjenim vodstvom ORF-a, avstrijskega radia, za tki. pilotni projekt, ki je predvideval kolikor toliko zadovoljivo financiranje slovenskega sporeda in programske kooperacije. Medtem je prišlo do nove ureditve v strukturah ORF-a, novi ljudje so prevzeli krmilo, in tudi pri ORF-u je postalo varčevanje glavna tema. Ko je generalna direktorica napovedala ukinitve pilotnega projekta, smo najprej še upali, da je to le ustrahovanje, toda kljub številnim intervencijam in pogajanjem z zvezno vlado, ki je končno odgovorna za zadostno medijsko oskrbo narodnih skupnosti, se je financiranje konec leta 2002 izteklo in slovenski privatni radio zdaj tako rekoč visi v zraku. Stroške za tehnični del podjetja so za tri mesece prevzele slovenske organizacije, ki se same tudi stalno borijo s finančnimi problemi, program pa oblikujejo sodelavci v zgleadni solidarnostni akciji, s tem da ne dobijo plač in se zadovoljujejo z obligatno podpo-

ro za brezposelne. To pa seveda samo tako dolgo, da se bo našla trajna rešitev. Da bi dali svoji zahtevi po zadovoljivi rešitvi radijskega vprašanja več poudarka, so izvedli februarja enotedensko svarilno gladovno stavko, ki je bila deležna precejšnje pozornosti ne le na Koroškem, in napovedali neomejeno gladovno stavko, če se ne bo našla rešitev do sredine marca. Medtem so napovedali gladovno stavko tudi dijaki Slovenske gimnazije in so o svojih namenih obvestili že ministrico za pouk.

Posredovanja na raznih ravneh v zadnjih tednih ni manjkalo. Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Bernard Sadovnik je bil celo pri predsedniku republike Thomasu Klestilu in od njega dobil zagotovilo, da se bo tako pri vladi kakor tudi pri ORF-u zavzel za naše želje. Center avstrijskih narodnosti na Dunaju je obvestil Svet Evrope v Strasbourg in tudi tam našel odprta ušesa.

Slovenci smo upali, da bo mogoče doseči sporazum z novo vlado, ki naj bi se sestala vsaj v teku marca. Menda je bil v pogajanjih med Ljudsko stranko in Zelenimi problem res že rešen v našem smislu, toda pogajanja so se razbila. Kaj bo zdaj prišlo na nas, ko bodo verjetno spet Svobodnjaki v vladi, pa ne vemo. Bojimo se, da nič dobrega. Možno je, da tudi tistih 10.001 podpornih podpisov, ki smo jih te dni izročili pristojnemu državnemu sekretarju, ne bo zaleglo.

Po STA

Društvo novinarjev Slovenije solidarno z Radiom dva

Društvo novinarjev Slovenije je izrazilo stanovsko solidarnost in podporo boju ustvarjalcev programa manjšinskih radijskih postaj na avstrijskem Koroškem - Radia dva in Radia Agora - za ohranitev celodnevnega radijskega oddajanja v slovenskem jeziku. Društvo je izrazilo ogorčenje nad tem, da so predstavniki manjšinskega medija prisiljeni v tako drastične metode, kot je gladovna stavka, za doseg nečesa, kar je republika Avstrija slovenski manjšini dolžna in obvezana nuditi.

Društvo novinarjev Slovenije je v preteklem mesecu z nastalo situacijo ob prenehanju financiranja radijskega programa v slovenski in politično-medijski signal, saj je Radio dva v preteklih tednih podprlo kar 8600 ljudi, ki so se zavzeli za celodnevno oddajanje omenjenega radia, menijo na omenjeni sekciji.

nem sporočilo za javnost.

Novinarska sekcija Sindikata tiska, novinarstva in papirja je v pismu Schuesslu zapisala, da lahko delavci manjšinskega radia za slovensko skupnost Radio dva od začetka leta samo zahvaljujoč svoji požrtvovalnosti in pokončnosti ustvarjajo program, saj za svoje delo ne prejema denarja.

Da ne bi prišlo do še večje eskalacije primera, je omenjena sekcija na zveznega kanclerja naslovila prošnjo, naj znova razmisli o odločitvi zvezne vlade, da si ne bo več prizadevala za nadaljevanje oddajanja manjšinskega radia. To bi bil namreč pomemben manjšinski in politično-medijski signal, saj je Radio dva v preteklih tednih podprlo kar 8600 ljudi, ki so se zavzeli za celodnevno oddajanje omenjenega radia, menijo na omenjeni sekciji.

Društvo novinarjev Slovenije je tudi samo pozvalo avstrijsko vlado izpolni svoje obveznosti do manjšin na medijskem področju.

SLOVENSKI UTRIP

SLOVENIJA JE POTEGNILA Z ZDA

Zunanji minister Dimitrij Rupel je v Bruslju odločno zavrnil očitke, da je bil pristop k izjavi Vilniške skupine kandidatki za članstvo v zvezi NATO (V10) o podpori ZDA glede Iraka solistična akcija, za katero ni imel ustreznih pooblastil. „Gre za izjavo zunanjih ministrov in ti so za dajanje izjav pooblašteni s tem, da so ministri,“ je dejal Rupel. „Kar zadeva dogovarjanje v Sloveniji, pa gre očitno za nesporazum - dogovarjal in pogovarjal sem se z vsemi, s katerimi se ponavadi pogovarjam o takih rečeh, to je s predsednikom vlade in predsednikom države, in strinjali smo se, kaj storiti. To govorim z vso odgovornostjo,“ je tudi povedal minister. Po poročanju dnevnika Delo naj bi bil pristop Slovenije k izjavi V10 solistična akcija ministra Rupla. Ameriški veleposlanik v Sloveniji Johnny Young pa je v izjavi za Radio Slovenija zavrnil izhodišče, da je bila izjava podpisana po nareku ameriške vlade.

Predsednik SDS Janez Janša od vlade pričakuje, da se bo jasno opredelila do izjave Vilniške skupine o iraški krizi, o kateri se je v javnosti pojavilo veliko dvomov. V SDS sicer izjavo kljub nekaterim zadržkom podpirajo. „Če bi Slovenija tukaj manjkala kot edina od sedmih kandidatki za NATO, bi bil to zelo resen problem pri našem vstopanju v NATO, če ne drugje, v ameriškem senatu,“ je dejal Janša. Podpisniki izjave z naslovom „Prekličite podpis“, ki je nastala kot odziv na izjavo Vilniške skupine pa zahtevajo, da slovenska vlada prekliče svojo podporo izjavi.

PRISTOPNA POGODBA K EU

Slovenska vlada je prižgala zeleno luč za podpis pristopne pogodbe z EU 16. aprila letos v Atenah. Na končno besedilo dokumenta, ki ga je od EU prejela v ponedeljek, vlada namreč ni imela vsebinskih pripomb in je tako slovensko diplomatsko misijo pri EU pooblastila, naj grško predsedstvo unije obvesti, da se Slovenija s pogodbo strinja. Sicer ob upoštevanju, da bo besedilo še predmet pravopisnih in redakcijskih popravkov. Zeleno luč je slovenska vlada prižgala na podlagi angleške verzije dokumenta, prevodi v vse ostale jezike, vključno s slovenskim, pa bodo po pričakovanih pripravah v prihodnjih tednih oziroma do konca marca.

UŠENIČNIKOV SIMPOZIJ

V veliki dvorani Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU) se je pričel dvodnevni simpozij, ki sta ga ob petdeseti obletnici smrti Aleša Ušeničnika, enega najuglednejših teoretikov svojega časa, pripravili SAZU in teološka fakulteta v Ljubljani. Profesura na teološki fakulteti v Ljubljani, položaj rektorja slovenske državne univerze v Ljubljani ter sodelovanje pri ustanovitvi SAZU predstavljajo le del aktivnosti, s katerimi je Ušeničnik pomembno posegel v verski, socialni in kulturni prostor na začetku 20. stoletja. V pozdravni besedi so njegov biografski okvir začrtali slavnostni govorniki - predsednik SAZU Boštjan Žekš, rektor Univerze v Ljubljani Jože Mencinger ter ljubljanski nadškof in metropolit Franc Rode.

PREDAJA HAAŠKEMU SODIŠČU

Senat vrhovnega sodišča Republike Slovenije je na podlagi zahteve haaškega Mednarodnega sodišča za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije kosovskega Albanca Fatmirja Limaja, obtoženega vojnih zločinov, sklenil predati haaškemu sodišču. Pravosodni minister Ivan Bizjak pa je že podpisal sklep o predaji kosovskega Albanca Fatmirja Limaja, ko je že v sredo vrhovno sodišče Republike Slovenije dovolilo predajo haaškemu sodišču. Minister Bizjak sicer ocenjuje, da bo do predaje prišlo v „primeren času“.

BO KAJ ZALEGLO?

Ljubljanska županja Danica Simšič se je v sredo v prostorih Mestne občine Ljubljana (MOL) prvič uradno sestala z ljubljanskim nadškofom in metropolitom Francem Rodetom. Sogovornika sta razpravljala predvsem o nekaterih odprtih vprašanjih med mestom in nadškofijo (med drugim je to izklesan prst, ki žuga škofu Rožmanu, ki ga županja spet skuša postaviti) ter se zavzela za nadaljevanje dialoga v duhu medsebojnega spoštovanja in konstruktivnega sodelovanja. Simšičeva je izrazila pripravljenost MOL na sodelovanje pri obnovi ljubljanske stolnice, ki bo leta 2007 obhajala tristoto obletnico posvetitve.

PUSTNA POVORKA NA PTUJU

Na Ptuj so v nedeljo pripravili že 43. tradicionalno pustno povorko, ki predstavlja vrhunec enajstdnevnega karnevala na Ptuj. Na njej je letos sodelovalo čez 2100 maškar. V dobre tri ure trajajoči prireditvi, ki si jo je po ocenah prirediteljev ogledalo kakih 40.000 ljudi, je nastopilo 74 različnih skupin pustnih šem. 28 je bilo etnografskih, med katerimi so bile tudi 4 skupine mask iz tujine, posebna pustna komisija pa je razglasila najboljše tri skupine mask, ki so prejele bogate nagrade. V Cerknici pa so pripravili že tradicionalno povorko pustnega karnevala z naslovom Mesto pravljic, v kateri je sodelovalo nekaj manj kot 1000 ljudi, nastop 38 pustnih skupin pa si je ogledalo kakih 12.000 obiskovalcev.

NOVICE IZ SLOVENIJE

AIDS-SIDA V SLOVENIJI

Po podatkih Inštituta za varovanje zdravja RS (IVZ) v Sloveniji živi najmanj 125 okuženih s HIV, med njimi 26 že obolelih za aidsom. V lanskem letu sta bila IVZ prijavljena dva nova primera aidsa ter 21 na novo odkritih primerov okužbe z virusom HIV, kjer pa se obolenje aids še ni razvilo. Zaradi aidsa so umrli trije bolniki. Okužba s HIV je bila v letu 2002 ugotovljena pri 14 moških, šestih ženskah ter eni deklici, ki se je okužila od matere.

JUDJE V SLOVENIJI

Člani Judovske skupnosti Slovenije so se zbrali na slovesnosti, na kateri so med drugim obeležili sprejem Sefer (zvitka) Tore, zbirke petih Mojzesovih knjig. Zbrali so se tudi k inavguraciji prvega rabina v Sloveniji po drugi svetovni vojni Ariela Haddada in posvetitvi prve sinagoge v Sloveniji po drugi svetovni vojni. Na slovesnosti so podelili tudi prve oštevilčene izvode Pripovedi o odhodu iz Egipta, ki so jih prejeli razni državni funkcionarji ter predstavniki verstev, med njimi ljubljanski nadškof Franc Rode.

REKORD Z BALONOM

Slovenija ima nov višinski državni rekord v letenju s toplozračnim balonom. Avi Šorn se je na relaciji med Sevnico in Kočevjem povzpela na višino 9.000 metrov in za 1.000 metrov popravil lastno znamko, ki sta jo novembra lani z bistveno manjšim balonom dosegla z alpinistom Vikijem Grošljem. Sprva je Šorn načrtoval, da se bo povzpela na višino desetih kilometrov, vendar se je odločil za spust, ker mu je grozilo, da ga veter odnese na Hrvaško.

PO SVETU

ŽRTEV - ALI RABELJ?

Avstrija, po moskovski deklaraciji iz leta 1943 sicer „prva žrtev nacizma“, je med drugo svetovno vojno sodelovala pri ropanju Judov, po letu 1945 pa ovirala izplačilo odškodnin oropanim Judom, razkriva na Dunaju objavljeno poročilo skupine 160 zgodovinarjev in znanstvenikov. „Interesi države in posameznikov so bili enaki. Poleg antisemitizma in rasizma so jih vodile tudi želje po lastnem bogatstvu in ekonomski interesi, prevzem po oblasti in izločitev gospodarske konkurence,“ piše v poročilu. Avstrija se je tako prvič soočila s svojo vojno odgovornostjo.

BO UNIČENJE RAKET ZAUSTAVILO ZDA?

Bagdad je končno le odgovoril na zahtevo vodje Komisije ZN za nadzor, verifikacijo in inšpekcije (UNMOVIC) Hansa Blixa in načelno privolil v uničenje spornih raket al-samud 2, ki

po ugotovitvah inšpektorjev ZN presegajo dovoljeni dosegi 150 kilometrov, kar je določil VS ZN po koncu zalivske vojne 1991. V pismu, ki ga je po četrtkovni seji Varnostnega sveta ZN prejel Blix, je Bagdad sicer opozoril, da je ukaz o uničenju vseh spornih raket nepravilčen in da ne upošteva vseh znanstvenih in tehničnih dejstev glede raket al-samud 2. Na najnovejšo potezo Bagdada sta se pozitivno odzvali tako Francija kot Nemčija, ZDA pa so jo označile za prevaro in vztrajale pri „popolni“ razorožitvi režima iraškega predsednika Sadama Huseina. Iraško vprašanje je razdvojilo tako Evropsko zvezo, Varnostni svet ZN kot Arabsko ligo, kjer tudi v petek niso dosegli skupnega stališča. ZDA pa kljub vsem diplomatskim prizadevanjem za mirno razorožitev Iraka ter številnim mirovnim protestom kopičijo svoje sile na območju Perzijskega zaliva.

SLOVENC I IN ŠPORT

SP V JUDU

Slovenska judoistke so se na svetovnem pokalu v avstrijskem Leondingu dobro odrezale. Najboljša je bila Lucija Polavder, ki je v kategoriji nad 78 kilogramov zmagala, potem ko je po vrsti premagala Kanadčanko, Korejko, v finalu pa še Kubanko Luis Duenas. Petra Nareks pa v kategoriji do 52 kg po zmagi v Moskvi še drugič v sezoni stala na najvišji stopnički. Celjanka je po vrsti premagala Nizozemko Wangurpovo, Kubanko Savonovo, Rusinjo Davidčenkovo, Francozinjo Larizojevo in Portugalco Ramosovo.

JE TO ŠE NOVICI?

Slovenska atletinja Jolanda Čeplak je na mednarodnem dvoranskem atletskem mitingu v Birminghamu, kjer bo čez mesec dni svetovno dvoransko prvenstvo, s časom 2:38,02 in novim državnim rekordom zmagala v teku na 1.000 metrov. Druga Slovenka v tem teku Brigita Langerholc je bila tretja. - A Jolanda je zmagala tudi na mednarodnem atletskem dvoranskem mitingu v Karlsruheju v Nemčiji: na 800 metrov je tekla 1:59,97 in zmagala pred Kanadčanko Diane Cummins, Brigita Langerholc pa je bila četrta (2:03,54).

SLOVENIJA MOJA DEŽELA

Prva svetovna vojska

V nekaj desetletjih samostojne notranje politike slovenskih dežel je pripomoglo, da so Slovenci čedalje težje prenašali nemško nadmoč v Avstriji. Zato so se več ali manj naslanjali na druge Južne Slované v monarhiji (Hrvat in del Srbov).

Tedaj je nepričakovano izbruhnila 1. svetovna vojna, ki je prinesla preobrat.

Ko je avstrijski prestolonaslednik Franc Ferdinand z ženo obiskal vojaške vaje v pred kratkim zasedeni Bosni v Sarajevu, so Srbi iz kraljevine to občutili kot izzivanje in je terorist Gavrilo Princip prestolonaslednika in ženo ustrelil. Avstrija je to izrabila, da je lahko navalila na malo Srbijo. Zahtevala je od nje take pogoje, ki jih ni mogla zadovoljiti, zato jo je napadla z vsoto sil. Seveda je Rusija napovedala vojno Avstriji, Prusija je potegnila z Avstrijo, isto Italija, z Rusijo pa Anglija in Francija.

V začetku je Avstrija kmalu premagala srbsko vojsko, ki se je morala s kraljem Petrom I. umakniti na Jadran. Prava vojska se je vnela s Francijo in Rusijo. Tam so Prusi vkorakali v Francijo in prepeljali Lenina v Rusijo. Ker je v tej drugi uspela komunistična

revolucija, je bil kmalu z njo sklenjen mir.

V naših krajih pa je bilo drugače. Kmalu je Antanta (to je Francija in Anglija) hotela dobiti na svojo stran kraljevino Italijo in ji je ponudila kot plačilo del slovenskega ozemlja. Italija je prelomila zvezo z Avstrijo. Tedaj se je sprožila fronta, ki doslej ni potekala po naših krajih, in se utrdila po kraški planoti na meji, okoli Kobarida, Tolmina itd. Po nekaterih praskah se je ustalila in se skoraj ni premaknila do konca vojske. Srditi boji so potekali po višavah, ubitih je bilo skoraj milijon vojakov na obeh straneh, med njimi veliko Slovencev. Slovenski kmetje so se morali preseliti v notranjost Kranjske, v naših krajih je bilo povzročene veliko škode.

Končno so Avstrijci prebili fronto in so se Italijani morali umakniti do reke Piave, tam se ustavili in pričeli kontraofenzivo, ki je Avstrijce potisnila precej nazaj. Ker pa so medtem zmagali Aliati na severu, se je vojska končala s popolnim porazom za Avstrijce. Posebno pa še, ker so v vojsko vstopile še Združene države Amerike. Vojaškemu porazu je sledil razpad Avstro-Ogrske.

PISALI SMO PRED 50 LETI

OB 70-LETNICI NAŠEGA ŠKOFA

Škof dr. Gregorij Rožman je prihod sovražnika videl, ga oznanil, s preroško vednostjo slikal, in nanj pripravljaj svoj narod. Zato so odločili in razglasili, da ga bodo na gmadi sežgali.

Le Bog sam ve, ali bo sedemdesetletni naš škof doživel cvetočo pomlad domovine v svobodi. Njegovega jubileja v njegovi lastni škofiji še omeniti ne bodo smeli. Veruje in zaupa, da bo vse to prestal, vztrajal in v Bogu zmagal.

dr. Miha Krek

IZLET SFZ

v nedeljo, 2. marca se je kljub slabemu vremenu vršil. Okoli 20 fantov se je zjutraj zbralo v San Fernando, kjer so imeli sveto mašo, nato pa so se odpeljali na otok Hiawatho, ter prebili popoldan v plavanju, čolnarjenju in igranju odbojke. Zvečer so se veseli vrnili domov.

DOSEDANJI APOSTOLSKI NUNCIJ

v Argentini msgr. Jose Fieta odhaja na novo službeno mesto v Rim. V sredo je sprejel župnika Antona Oreharja, ki se je prišel posloviti od njega v imenu slovenskih duhovnikov in vernikov v Argentini. Msr. Fieta je bil vesel te pozornosti in je podelil Slovincem svoj blagoslov. Izrazil je željo, da bi se ga slovenski duhovniki in verniki spominjali v molitvi, kakor se bo njih on spominjal na novem službenem mestu.

Na slovenskem zemljišču v Lanusu prodam lot 21, manzana C v izmeri 439 kv. m. Javiti se na telefon 33-8090

Svobodna Slovenija št.10; 5. marca 1953

ESLOVENIA, MI TIERRA

Volver a Austria

Después de la retirada del ejército francés volvió a tomar las riendas el poder austriaco. Rápidamente todo volvió a la normalidad de la preguerra. Se derogaron las leyes francesas y fueron restablecidas las austríacas. Pero no todo volver a ser como era antes.

Como primera medida Austria conservó el Reino de Iliria, que comprendía el territorio esloveno sin Estiria más Croacia. El emperador recibió el título de Rey de Iliria y en su escudo se agregó la imagen de un velero, figura que aparecía en las monedas ilirias. Pero el reino no tuvo vida propia y se esfumó en varias décadas hasta desaparecer.

Quedaron en pie varias reformas: fueron eliminados los gremios, la minifundización, se abolió el juzgado patrimonial. Se perdieron algunos avances (en el plano educacional y eclesiástico), y se lograron otros, como por ejemplo, la administración estatal y los juzgados. La administración no quedó totalmente en manos del estado. Tampoco se le devolvió el poder administrativo a los señores feudales.

El territorio esloveno fue distribuido en varias gobernaciones: en Primorska las de Trst y de Gorica, en Estiria la de Gradec y en Kranjska la de Ljubljana. Estaban subdivididas en departamentos y estos en municipalidades. Todos los magistrados eran empleados del gobierno y recibían su paga. Los intendentes eran simples colaboradores del estado. Por esta razón no gozaban de la simpatía de la gente.

Los impuestos fueron recalculados según el catastro de Francisco. Todo el territorio fue medido y revaluado. Se estableció el principio de la igualdad impositiva. El señor y el campesino pagaban un impuesto igual a igualdad de superficie y de rendimiento. Estos mapas catastrales conservaron su vigencia hasta nuestros tiempos.

Había pocas profesiones autónomas. En Ljubljana estaba establecido que podía haber solamente 14 abogados. A France Prešeren (el máximo poeta) le negaron el puesto de abogado en cinco oportunidades. Después de varios años consiguió un lugar, pero en Kranj.

OSEBNE NOVICE

Umrla sta: v Castelarju Andrej Kovačič (53) in v San Justu Nikolaj Jančič (50).

Naj počivata v miru!

Nova diplomantka: Decembra lanskega leta je dokončala študije na Instituto Hernandarias Alenka Možina Ramírez in prejela naslov Profesora de Ciencias Sociales. Čestitamo in želimo obilo uspehov!

Slovenec iz Argentine

Nad. z 2. str.

prijatelje, dosednji način življenja in navade ni preprosto. Za preselitev v Slovenijo je bilo treba urediti veliko stvari. A imeli smo srečo, ali bolje rečeno, Bog nam je veliko pomagal. Stvari so se tako dobro iztekale, da ni mogoče, da bi bilo vse naključno. Dobili smo stanovanje v Sloveniji; po Božji previdnosti smo lahko to uredili po elektronski pošti iz Argentine. Bili smo v stiku z Rafaelovo družbo. Pisali smo jim, da se bomo preselili v Slovenijo, in da bi potrebovali stanovanje. Tri tedne prej, preden smo prišli, so nam odgovorili, da ima slovenska Karitas stanovanje, ki nam ga je pripravljena posoditi za eno leto, in sicer v Domžalah. Prijatelji

in sorodniki so to stanovanje v celoti opremili, tako da smo se lahko ob prihodu vselili. V Sloveniji smo spoznal dobre ljudi, ki so nam pomagali, da smo hitro uredili vse dokumente, zdravstveno zavarovanje, overovili spričevala, dobili otroški dodatek in socialno pomoč za brezposelne, dokler se nismo zaposlili. Sedaj si želim čimprejšnjo overitev diplome in stanovanje, če se le da v Domžalah, kjer so se otroci že navadili na okolje in šolo. Slovincem v Argentini želim, da bi se tam čimprej uredile stvari, čeprav vem, da se to ne bo zgodilo čez noč.

Miran Mihelič
Demokracija št. 5,
30. januarja.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Valentín B. Debeljak / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Antonio Mizerit / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar

Glavni urednik: Tine Debeljak ml. / Za Društvo Zedinjena Slovenija: Tone Mizerit / V tej številki so sodelovali še: Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Sloga, Matjaž Čeč. STA, Radio Ognjišče, Družina, Demokracija.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95 (za člane ZS poseben popust); obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebnne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta Nº 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM
Oddajam 2 stanovanja za 3/5 oseb v Villa Catedral - Bariloche. Informacije na Tel: (02944) 42-4978 / E-Mail: razingergrohar@ciudad.com.ar
Bungalos v Bariločah. - Bungalos ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. 02944-441814. E-mail: ilirska@bariloche.com.ar
Izletniške karte, rezervacija hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
H. Yrigoyen 2742 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ADVOKATI
Dr. Vital A. Č. Odvetnik Paraná 830, 5.nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacf.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sianet.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek ob 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Av. Corrientes 1250, 5º F, Capital. Torek in četrtek ob 16. do 19. Tel.: 4382-9216

GOSPODARSTVO
Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

Naročilnica za Svobodno Slovenijo

Podpisani se naročam na tednik Svobodna Slovenija. Želim ga prejemati
 po pošti (točno napiši naslov)
 po raznašalcu (navedi kraj in skupino)

Ime in priimek:
Ulica in
Kraj: Poštna št.:
Provincia: Tel.:
Država:

Podpis

Naročilnico spolnite in pošljite jo: po raznašalcu vašega okraja, po faksu na tel.: +54-11-4636-2421, po elektronski pošti esloveniau@sinectis.com.ar

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu

sporoča, da sta dve možnosti za sodelovanje pri referendumu za vstop v EU in NATO.

1. Kdor želi glasovati po pošti, mora takoj to naznaniti Volilni komisiji v Ljubljani z listom, ki ga je prejel po pošti. Na dan volitev mora overviti svoj podpis po funkcionarjih, ki bodo delali v naših krajevnih Domovih. Tem lahko potem tudi pusti svojo kuverto z glasovnico, ki jo bodo ti izročili na veleposlaništvo in bodo takoj všteti. Lahko pa tudi sam pošlje Volilni komisiji v Ljubljani.

2. Osebnost glasuje na veleposlaništvu Republike Slovenije, kjer mora izkazati svojo istovetnost z argentinskim dokumentom ali slovenskim potnim listom.

Urniki bodo še objavljeni.
(Glej prejšnje številke Svobodne Slovenije)

OBVESTILA

SOBOTA 8. marca:
Sprejemni izpiti v Srednješolskem tečaju RMB ob 9. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 9. marca:
Mladinska maša in srečanje, ob 10. uri na pristavi očetov lazaristov v Glew.

Družabno kosilo Društva slovenskih upokojencev ob 13. uri v Našem domu v San Justo.

PETEK, 14. marca:
Koncert narodnih pesmi. Izvaja moški zbor. Na Pristavi v Castelarju ob 21. uri.

Začetek pevskih vaj Mešanega pevskega zbora San Justo ob 20.30 v San Justo.

SOBOTA 15. marca:
Začetek pouka v Slovenskih osnovnošolskih tečajih.
Začetek pouka v tečaju ABC po slovensko ob 9.30 v Slovenski hiši.

V Srednješolskem tečaju RMB ob 15. uri popravni in dopolnilni izpiti; ob 17.30 vpisovanje; ob 18.30 začetna sv. maša.

NEDELJA, 16. marca:
Otvoritvena prireditve slovenskih osnovnih šol v Slovenski hiši. Ob 16. uri maša. Ob 17. igra Mogočni prstan.

NEDELJA, 23. marca:
Letno kosilo sanjuške Zveze mater in žena, v Našem domu ob 13. uri.

Tradicionalna pristavska tombola, popoldan na Pristavi v Castelarju.

ZA SMEH

-Kaj mi svetuješ, da naredim za mir na svetu? - vpraša ob novem letu mož svojo ženo.
-Bolj tiho zapiraj vrata.
...
-Koliko ste stari, gospa? -Enaintrideset.
-Od kdaj?
...
-Ali si zakonski ali neza-

konski otrok?
-Oboje.
-Kako je to mogoče?
-Oče je poročen, mama pa ne.
...
- V svojem stanovanju ne bi hotel imeti teh slik!
- Jaz tudi ne. Zato jih prodajam.

PLESNI REKORD

Na Gospodarskem razstavišču so razglasili Guinnessov rekord v plesanju četvorke; 24. maja lani je namreč v okviru prireditve Maturantska parada 2002 približno 8512 slovenskih maturantov v desetih mestih po Sloveniji natančno opoldne hkrati zaplesalo četvorko. Guinnessova knjiga rekordov je priznala rekordno plesanje četvorke v devetih slovenskih mestih s skupno 7502 plesalkami in plesalci, ni pa upoštevala plesanja celjskih maturantov.

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!

Radi poslušate slovenske narodne pesmi? Še raje v izvedbi moškega zbora?
Pridite v petek, 14. marca, ob 21. uri na Pristavo, kjer vas bo moški zbor povedel v čase vasovanja in razveselil s pesmimi o vinski kapljici!
Prostovoljni prispevki Prirčno vabi odbor Slovenske Pristave

TRADICIONALNA PRISTAVSKA TOMBOLA
bo v nedeljo, 23. marca 2003
Lepo vas vabimo!

Začetek slovenskih osnovnih šol
bo v nedeljo, 16. marca, ob 16. uri v Slovenski hiši.
ob 16. uri: sv. maša za pokojne katehete
ob 17. uri: v dvorani škofa Rožmana igra
Mogočni prstan
Frana Milčinskega
v izvedbi Balantičeve šole
režija: Nevenka Godec Zupanc, scena: Tone Oblak
Vstopnina za odrasle \$ 3.-, za otroke \$ 1.-
Vsi prav lepo vabljeni!

Živahen teden pred referendumom

S približevanjem referendumu o vstopu Slovenije v zvezo NATO, ki bo skupaj z referendumom o vstopu v EU čez tri tedne (23. marca), se v državi stopnjuje tudi predreferendumska kampanja. Sodeč po napovedih bo teden, ki se je pravkar začel, na tem področju zelo živahen, saj so številne aktivnosti napovedali tako zagovorniki kot nasprotniki vstopa v zaveznitvo.

Tako bo v torek v Kopru okrogla miza z naslovom Slovenija v mednarodnih povezavah, ki jo pripravlja Liberalna akademija. Na njej bodo med drugim sodelovali dr. Bojko Bučar, Gregor Golobič, Franco Juri in dr. Vlado Miheljak. V Cankarjevem domu pa bo v torek forum z naslovom NATO, varnost in trajnostni razvoj, ki ga pripravljata Slovenski E-forum (SEF) in Umanotera v sodelovanju s Centrom za nevladne organizacije Slovenije. Med udeleženci bodo predsed-

nik SEF Andrej Klemenc, predsednik združenja Atlantski svet Slovenije dr. Anton Bebler in predsednica GLOBE Slovenija Silva Črnugelj.

Udeleženci foruma bodo skušali odgovoriti na vprašanja o tem, kako NATO definira pomen varnosti v sodobnem svetu, ali si kot organizacija zastavlja vprašanja o trajnostnem razvoju, v kolikšni meri so v delovanje NATO vključeni nevojški vidiki varnosti, ki se nanašajo na globalna okoljska tveganja, ali razlike v energetskih doktrinah EU in ZDA vplivajo na različno strateško razumevanje koncepta varnosti ter kakšna je nevarnost, da postane NATO pospeševalec globalizacije netrajnostnega potrošništva in orodje v rokah interesnih skupin, ki za svoje preživetje potrebujejo varen dostop do zadnjih zalog poceni nafte. Vprašali se bodo tudi, kako k varnosti Slovenije prispevajo okoljske, energetske in prometne politike in kakšen koncept varnosti predpostavlja vsaka od njih.

Pestro dogajanje se obeta v sredo, ko so kar na treh koncih države napovedani dogodki, povezani z vprašanjem vključevanja Slovenije v NATO. V Ljubljani bo o izkušnjah Portugalske kot članice NATO in njenih pogledih na sodobne varnostno-politične izzive, s katerimi se sooča zaveznitvo, predaval portugalski zunanji minister Antonio Martins da Cruz. Aktivni bodo tudi študenti; v Mariboru študentska organizacija tamkajšnje univerze pripravlja okroglo mizo o vključevanju Slovenije v EU in NATO, v Kranju pa bodo v organizaciji Kluba študentov Kranj na okrogli mizi skušali odgovoriti na vprašanje NATO: Za/Proti? Med udeleženci so napovedali predsednika odbora

DZ za zunanjo politiko Jelka Kacina, državnega sekretarja na obrambnem ministrstvu dr. Milana Jazbeca, Gorazda Kovačiča z Mirovnega inštituta ter vodjo centra za sodobne politike pri Mirovnem inštitutu in predavatelja na FDV dr. Tončija Kuzmaniča.

V četrtek, 6. marca, pa pripravlja Urad vlade za informiranje v Cankarjevem domu javno razpravo z naslovom Slovenija in NATO, v kateri bodo kot govornici nastopili veleposlanika Madžarske in Belgije pri zvezi NATO, Janos Herman in Dominique Struye de Swielande, ter predsednik odbora za zunanjo politiko v nemškem bundestagu Volker Ruehe. Slednji bo imel nato v petek še predavanje v odboru DZ za zunanjo politiko. Poleg omenjenih visokih gostov iz tujine, ki bodo Slovencem skušali predstaviti prednosti vstopa v NATO, bo predvidoma v ponedeljek, 10. marca, na obisku tudi generalni sekretar zaveznitva George Robertson.

Vlada je v začetku februarja začela predreferendumsko kampanjo, v kateri skuša javnost, ki je po raziskavah javnega mnenja vstopu v severnoatlantsko zaveznitvo precej manj naklonjena kot vstopu v Evropsko unijo, prepričati o koristnosti članstva v zvezi NATO.

"Temelj kampanje je široka javna razprava," je za STA ob tem povedal direktor vladnega urada za informiranje Gregor Krajc. Vlada je pred tem zagotovila dodatna sredstva za program obveščanja javnosti o slovenskem vključevanju v NATO in EU. Za kampanjo naj bi skupaj namenili 128 milijonov tolarjev, od tega jih bo približno 60 odstotkov namenjenih za kampanjo za NATO, 40 pa za EU.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI	
4. marca 2003	
1 EURO	231,64SIT
1 US\$ dolar	214,62SIT

Slovenski osnovnošolski tečaji Začetek pouka
Sobota 15. marca:
Balantičeva šola ob 8.15 uri
Baragova šola ob 7.45 uri
Jurčičeva šola ob 8.15 uri
Rožmanova šola ob 8.15 uri
Slomškova šola ob 8.00 uri
V Slovenski hiši tečaj ABC po slovensko ob 9.30 uri.
Sobota, 22. marca:
Prešernova šola ob 8.30 uri
Aljaževa šola v Bariločah in CirilMetodova v Mendozini po dogovoru.